

Nr 69

Utlåtande i anledning av proposition med förslag till lag om lokaliseringssamråd, m. m., jämte motioner.

I en den 9 oktober 1970 dagtecknad proposition, nr 154, har Kungl. Maj:t under åberopande av ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för samma dag

dels föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag om lokaliseringssamråd,

dels velat inhämta riksdagens yttrande över ett vid propositionen fogat förslag till kungörelse om ändring i byggnadsstadgan (1959: 612).

I anledning av propositionen har väckts vissa motioner, vilka redovisas nedan (s. 4).

Propositionen

I propositionen föreslås att Kungl. Maj:t genom en lag om lokaliseringssamråd får bemyndigande att förordna om skyldighet för den som planerar nybyggnad av eller annan byggnadslovskrävande åtgärd med lokaler att samråda med statlig lokaliseringsmyndighet om lokaliseringen av den verksamhet som lokalerna är avsedda för. Sådant förordnande skall kunna ges i den omfattning det är påkallat från regionalpolitisk synpunkt. Syftet med samrådet är att skapa garanti för att företagares lokaliseringsbeslut fattas på grundval av allsidig information om lokaliseringsförutsättningarna på skilda håll i landet.

Enligt lagen skall samrådet inledas efter anmälan från den som planerar byggnadsåtgärden. Efter samrådet utfärdar lokaliseringsmyndigheten bevis att samrådet har ägt rum. På den anmälandes begäran skall sådant bevis utfärdas inom fyra månader efter det att anmälan gjordes. I särskilda fall skall denna tid kunna förlängas med högst ett år. Över förlängningsbeslut kan besvär anföras. Lokaliseringsmyndigheten får frihet att närmare utforma samrådsverksamheten efter omständigheterna. Lokaliseringsmyndighet förutsätts bli arbetsmarknadsstyrelsen, där samrådsärendena avses skola handläggas av en särskild delegation.

Kontroll av att samrådsskyldighet fullgörs skall åstadkommas genom att byggnadslov för den planerade åtgärden inte får beviljas utan att bevis om samråd har företetts. Bestämmelser härom föreslås bli införda i byggnadsstadgan.

Lagstiftningen om lokaliseringssamråd föreslås träda i kraft den 1 januari 1971.

I propositionen redogörs först för ärendets beredning samt för tidigare behandling av ämnet, nuvarande samrådsformer och gällande bestämmelser om byggnadslov (s. 5—12). Förhållanden i vissa främmande länder redovisas (s. 13—15). Vidare återges synpunkter ur 1968 års lokaliseringsutrednings betänkande »Lokaliserings- och regionalpolitik» (SOU 1969:49) och ur remissyttrandena däröver samt redogörs för ämnets behandling i propositionen 1970:75 om den fortsatta regionalpolitiska stödverksamheten och vid riksdagens ställningstagande därtill (s. 16—28). En inom inrikesdepartementet utarbetad promemoria om lokaliseringssamråd (stencil In 1970:2) och remissyttrandena över denna presenteras (s. 29—59). Slutligen följer departementschefens yttrande (s. 60—81).

De vid propositionen fogade författningsförslagen har följande lydelse:

Förslag
till

Lag
om lokaliseringssamråd

Härigenom förordnas som följer.

1 §

I den omfattning det är påkallat från regionalpolitisk synpunkt får Konungen förordna, att den som planerar nybyggnad av eller annan åtgärd med lokaler, för vilken fordras lov till byggande, skall samråda med myndighet som Konungen bestämmer (lokaliseringsmyndighet) i fråga om lokaliseringen av verksamhet som lokalerna är avsedda för. Byggnadsåtgärd som omfattas av sådant förordnande får icke företagas, innan samrådet har ägt rum.

2 §

Den som planerar byggnadsåtgärd som omfattas av förordnande enligt 1 § skall så snart det kan ske skriftligen anmäla sina planer till lokaliseringsmyndigheten. Myndigheten upptager överläggningar i lokaliseringsfrågan med den som gjort anmälan.

Myndigheten skall utfärda bevis om att samrådsskyldigheten fullgjorts. Sådant bevis skall utfärdas senast fyra månader efter det anmälan gjordes hos myndigheten, om den anmälningsskyldige begär det. Myndigheten får dock förlänga denna tid med högst ett år, om den anmälningsskyldige vägrar att lämna nödvändiga uppgifter eller på annat sätt uppenbart undan- drager sig att medverka i samrådet.

3 §

Talan mot lokaliseringsmyndighetens beslut enligt 2 § föres hos Konungen genom besvär.

4 §

Den som tagit befattning med samrådsverksamhet enligt denna lag får ej obehörigen yppa eller nyttja vad han därvid erfarit om enskilt företags eller enskild sammanslutnings affärs- eller driftförhållanden. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter häremot dömes till böter eller fängelse i högst ett år. Allmänt åtal får väckas endast om målsägande anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Förslag

till

Kungörelse

om ändring i byggnadsstadgan (1959:612)

Härigenom förordnas, att i byggnadsstadgan (1959:612) skall införas ett nytt moment, 56 § 3 mom., av nedan angivna lydelse.

56 §.

3 m o m. Omfattas åtgärd, för vilken byggnadslov sökes, av förordnande enligt lagen (1970:000) om lokaliseringssamråd, får byggnadslov icke beviljas utan att sökanden företett bevis enligt 2 § samma lag att han fullgjort sin samrådsskyldighet.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1971.

Motionerna**Yrkanden**

Vissa begränsande modifikationer i den föreslagna lagen m. m. förordas i de likalydande motionerna I: 1304 av herrar *Gösta Jacobsson* och *Ottosson* och II: 1520 av herr *Ringaby*, vari hemställes

A. att riksdagen skall besluta

att anmälningsskyldigheten begränsas till investeringar med en minsta ytgräns av 600 m² som beräknas ge sysselsättning åt minst 25 personer,

att tiden inom vilken bevis om fullgjord samrådsskyldighet skall utfärdas förkortas till två månader och

att i lokaliseringsmyndighetens delegation för samrådsärenden bör ingå jämväl experter på lokal- och regionalpolitiska frågor, samt

B. att riksdagen skall i skrivelse ge Kungl. Maj:t till känna vad i motionerna anförs beträffande syftet med samrådsförfarandet samt uppgiftsskyldighetens omfattning.

Den geografiska avgränsningen av samrådsskyldigheten behandlas i de likalydande motionerna I: 1305 av herrar *Lindblad* och *Axel Andersson* och II: 1521 av herrar *Westberg* i *Ljusdal* och *Sellgren*, vari hemställes att riks-

dagen skall uttala att samrådsskyldigheten förutom storstadsregionerna skall omfatta jämväl starkt expansiva stadsregioner i storstädernas omedelbara influensområde.

Godkännande i huvudsak av propositionens förslag i förening med krav på ytterligare åtgärder och förslag från Kungl. Maj:ts sida är innebörden av de likalydande motionerna I: 1306 av herr *Sundin m. fl.* och II: 1518 av herr *Hedlund m. fl.*, vari hemställes att riksdagen skall

I. med godkännande av vad som i propositionen anges beträffande utformning och omfattning av lokaliseringssamrådet i nuläget uttala att framtida ändringar i systemet skall beslutas av riksdagen samt uppdra åt vederbörande utskott att utforma härför erforderlig lagtext,

II. i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt prövning och förslag till nästa års riksdag rörande sådan utformning av lokaliseringssamrådet

a) att som grund för skyldighet till etableringsanmälan skall vid sidan av lokalbehovet gälla främst viss sysselsättningsökning, samt

b) att samrådsmyndighetens inställning i lokaliseringsärendena anges i offentligt tillgängliga protokoll,

III. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om prövning av verkliga möjligheter för kommunala och regionala organ att aktivt ta del i lokaliseringssamråd, som avser kommunen respektive länet,

IV. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att det fortsatta samarbetet mellan staten och näringslivet för en aktiv lokalisering- och regionalpolitik skall omfatta även de mindre och medelstora företagens organisationer,

V. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av lämplig utformning av en etableringskontroll i stockningsområdena genom tillståndsgivning och/eller investeringsavgifter, avsedd att tillämpas om systemet med etableringskontroll visar sig otillräckligt, samt

VI. uttala angelägenheten av att regionalpolitiken inriktas på ett så långt möjligt decentraliserat samhälle.

Avslag på propositionen och alternativa regler på ifrågavarande område föreslås i motionen II: 1519 av herr *Hermansson m. fl.*, vari yrkas att riksdagen skall

avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 154 samt besluta om generellt förbud mot nylokaliseringar och utvidgningar i storstadsregionerna,

bemyndiga Kungl. Maj:t att föreskriva regler för de undantagsfall där alternativa lokaliseringar inte rimligen kan komma i fråga samt att anförtro arbetsmarknadsstyrelsen bedömningen av ansökningar rörande sådana undantag,

bemyndiga Kungl. Maj:t att föreskriva minimigränser och övriga avgränsningar för de etableringar som omfattas av det generella förbudet, samt

hos Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning med uppdrag att utarbeta förslag till utformning för en allmän investeringsstyrning.

Motivering

Utgångspunkten för det ställningstagande till propositionen som görs i motionerna I: 1304 och II: 1520 säges vara kravet på en klar målsättning för regionalpolitiken, inpassad i ett större samhällsekonomiskt sammanhang. En sådan målsättning saknas f. n., anser motionärerna, liksom ett klargörande av syftet med det föreslagna samrådsförfarandet. Detta syfte bör anges i den föreslagna lagen. Med hänsyn härtill vill motionärerna begränsa den fullmakt som enligt lagförslaget skall ges Kungl. Maj:t. Behov av ett ökat utbyte av information mellan företag och myndigheter vitsordas. Samrådsförfarande bör emellertid äga rum endast i sådana fall där samrådet kan fylla en funktion och därmed framstå som meningsfullt för företagen. Den minsta ytgränsen för de byggnadsåtgärder som skall föranleda samråd bör därför enligt motionärerna anges till 600 m² mot av departementschefen antydda 300—500 m². Vidare bör, anser de, samrådsskyldigheten begränsas till investeringar som kan beräknas få en inte obetydlig långsiktig sysselsättningseffekt, dvs. ge sysselsättning åt minst 25 personer.

Motionärerna anser det väsentligt att förelagen snabbt kan förverkliga sina investeringsplaner. Tiden för samrådsförfarandet bör därför förkortas från föreslagna fyra till två månader. En sådan förkortning kräver, anför det, att lokaliseringsmyndigheten har ett bättre informationsmaterial om lokaliseringsförutsättningarna i olika delar av landet än som för närvarande står till förfogande och att berörda tjänstemän behärskar detta material. Lagen säges inte böra träda i kraft förrän dessa förutsättningar är för handen.

Den i propositionen föreslagna delegationen för samrådsärenden inom lokaliseringsmyndigheten ställer sig motionärerna tveksamma till. De anser att vederbörande tjänstemän har de bästa förutsättningarna att ge företagen erforderlig information. Det bör i varje fall göras klart i vilka fall delegationen skall medverka. Vidare bör expertinslaget i denna göras mera påtagligt.

Tiden för samrådsförfarandet kan enligt lagförslaget av lokaliseringsmyndigheten förlängas med ett år bl. a. om den anmälningsskyldige vägrar att lämna »nödvändiga uppgifter». Enligt motionärerna bör av själva lagtexten framgå vilka handlingar som skall anses »nödvändiga».

Det föreslagna samrådsförfarandet kan enligt motionerna I: 1305 och II: 1521 vara en tänkbar åtgärd för att dämpa tillväxten i de s. k. stockningsområdena och förtjänar att på försök prövas. För att informationen till företagen skall bli meningsfull krävs emellertid, anser motionärerna, att lokaliseringsmyndigheten kan presentera av statsmakterna preciserade mål för

olika regioner och ange vilka orter som kan påräkna statligt stöd.

Samrådsförfarandet skall enligt propositionen gälla storstadsregionerna. Om de önskade regionalpolitiska effekterna skall uppnås måste, anser motionärerna, detta förfarande redan i inledningsskedet avse även starkt expansiva regioner inom storstädernas influensområde.

Utgångspunkten för den bedömning av propositionen som görs i motionerna I: 1306 och II: 1518 är uppfattningen, att effektiva åtgärder måste vidtas mot »överkoncentrationen» i storstadsområdena. I första hand bör därvid sådana åtgärder komma i fråga som stimulerar till verksamhet i andra delar av landet. Även restriktiva medel, såsom etableringskontroll, bedöms dock kunna bli erforderliga. Motionärerna är emellertid beredda att för ett inledningsskede godta det i propositionen föreslagna systemet med ett obligatoriskt samrådsförfarande. På enskilda punkter önskar de till nästa års riksdag förslag till justeringar. En sådan punkt avser frågan om grunderna för att lokaliseringssamråd skall krävas.

Tre grunder anges i motionerna kunna vara tänkbara för krav på lokaliseringssamråd, nämligen sysselsättningsökning, investeringskostnad och lokalbehov. En anknytning till lokalbehovet bedöms vara mest naturlig sett från administrativ synpunkt. Viktigast från lokaliseringsspolitisk synpunkt är dock, anser motionärerna, den sysselsättningseffekt som uppkommer. De anser därför att även denna bör ingå bland de faktorer som grundar krav på samråd.

En annan fråga, där motionärerna önskar en ändring i de av departementschefen förordade riktlinjerna, gäller sekretessbehovet. Enligt propositionen bör bl. a. de protokoll, som lokaliseringsmyndigheten för vid överläggningar under samrådets gång, vara sekretessbelagda. Detta anser motionärerna vara mindre tillfredsställande. »Ett samrådsförfarande på så sätt bakom lyckta dörrar» kan enligt deras mening befaras få en begränsad lokaliseringsspolitisk effekt. Det förordas därför att myndighetens uppfattning om lämplig lokaliseringsort skall anges i offentligt tillgängliga protokoll.

I vissa hänseenden begärs i motionerna ytterligare utredning inom det aktuella området. Sålunda framförs krav på närmare prövning av frågan hur kommunala och regionala organ skall få »största och bästa möjligheter» att aktivt ta del i lokaliseringssamråd som berör kommunen eller länet. Det måste vidare, anser motionärerna, tas med i beräkningen att lokaliseringssamrådet kan visa sig vara ett icke tillräckligt effektivt instrument för att uppnå önskade regionalpolitiska effekter. I så fall måste, framhåller de, etableringskontroll tillämpas. De begär utredning av ett sådant system, innefattande krav på etableringstillstånd eller investeringsavgifter.

Omfattningen i olika hänseenden av lokaliseringssamrådet, bl. a. avgränsningen till geografiska områden och sektorer av näringslivet, skall enligt lagförslaget åvila Kungl. Maj:t. En sådan fullmakt är enligt motionärerna

betänkelig »från demokratins utgångspunkter». De är beredda att godta vad departementschefen anfört beträffande grunderna för samrådssystemet och beträffande geografisk och sektoriell avgränsning av detta men anser att ändringar i systemets utformning och omfattning skall beslutas av riksdagen.

I motionerna konstateras att ett frivilligt samrådsförfarande i regionalpolitiska frågor utvecklas mellan samhällseliga organ och privata företag. Det erinras särskilt om det samarbete som inletts mellan regeringen och Sveriges industriförbund. Detta berör dock enligt motionärerna endast de stora företagen. Motionärerna anser det angeläget att även de mindre och medelstora företagens organisationer innefattas i samverkan mellan staten och näringslivet.

Slutligen tas i motionerna upp frågan om behovet av en målsättning för regionalpolitiken. En konkret och enhetlig sådan målsättning saknas ännu, säger motionärerna. De bedömer det inte vara möjligt att nu fastställa ett i detaljer preciserat regionalpolitiskt program för hela landet men förordar att en viljeinriktning anges genom att riksdagen uttalar sig för att regionalpolitiken bör inriktas på »ett så långt möjligt decentraliserat samhälle».

De förslag som framläggs i propositionen måste, anføres i motionen II: 1519, bedömas dels med beaktande av i vilken större regionalpolitisk ram de är tänkta att inpassas, dels med hänsyn till de praktiska effekter de kan medföra.

Enligt motionärernas uppfattning är grundtanken i den nuvarande regional- och arbetsmarknadspolitikerna »statens och kommunernas anpassning till kapitalets fria rörelser». Den innebär, anser de, ett godtagande av koncentrationstendenserna och av motsvarande befolkningsutflyttning. De åtgärder som vidtagits säges i vissa fall snarast ha främjat en fortsatt koncentration. Motionärerna ställer sig vidare starkt tveksamma till möjligheterna att med hjälp av de föreslagna åtgärderna åstadkomma en dämpning av storstadsområdenas tillväxt. De menar att samrådsmyndigheten, som felaktigt anges skola bli länsstyrelsen i respektive län, kommer att sakna möjligheter att påverka företagets handlande. Länsstyrelserna i storstadslänen kan vidare inte väntas komma att föreslå lokaliseringalternativ utanför det egna länet. Motionärerna avstyrker på dessa grunder propositionen och förordar som alternativ till det föreslagna samrådssystemet ett generellt förbud mot nyetableringar och utvidgningar i storstadsregionerna. Ansökningar om dispens från ett sådant förbud borde behandlas av arbetsmarknadsstyrelsen. Motionärerna begär vidare en utredning om ett system för en allmän investeringsstyrning.

Utskottet

Ett inslag i den av statsmakterna beslutade målsättningen för regionalpolitiken är att storstadsområdenas starka tillväxt bör dämpas och en del

av expansionen avlänkas till växtkraftiga stadsregioner på skilda håll i landet. Det obligatoriska samråd i vissa lokaliseringsfrågor som föreslås i propositionen nr 154 är avsett som ett medel för att främja en sådan utveckling. Enligt förslaget skall företag som önskar etablera sig eller utvidga sin verksamhet inom särskilt expansiva områden vara skyldiga att göra anmälan härom till en av Kungl. Maj:t utsedd lokaliseringsmyndighet, vilken avses bli arbetsmarknadsstyrelsen. Företagen skall herefter delta i överläggningar med myndigheten om lokaliseringsförutsättningarna för den ifrågavarande verksamheten på olika tänkbara orter. Lokaliseringsbesluten skall dock liksom hittills fattas av företagen själva. Samrådsförfarandet är avsett att skapa garantier för att företag som planerat att förlägga sin verksamhet till områden där den spontana lokaliseringsbenägenheten är speciellt hög inte fattar sina lokaliseringsbeslut utan att ha fått information om regionalpolitiken och det regionalpolitiska stödet och utan att ha övervägt olika från regionalpolitiska synpunkter lämpliga lokaliseringsalternativ.

Föreskrifter om samrådet föreslås bli meddelade genom en lag om lokaliseringssamråd, enligt vilken Kungl. Maj:t får bemyndigande att förordna om skyldighet för den som planerar nybyggnad av eller annan byggnadslovskrävande åtgärd med lokaler att samråda med statlig lokaliseringsmyndighet om lokalisering av den verksamhet som lokalerna är avsedda för. Sådant förordnande skall kunna ges i den omfattning det är påkallat från regionalpolitisk synpunkt. Kontrollen av att samrådsskyldigheten fullgörs skall åstadkommas genom att byggnadslov för den planerade åtgärden inte får beviljas utan att bevis om samråd har företetts. Bestämmelser härom föreslås bli införda i byggnadsstadgan.

Enligt lagförslaget skall bevis om samråd utfärdas av lokaliseringsmyndigheten senast fyra månader efter det att anmälan om planerad byggnadsåtgärd gjordes. I motionerna I: 1304 och II: 1520 betonas vikten av att företagens möjligheter att snabbt genomföra sina planerade investeringar inte onödigtvis begränsas. Motionärerna bedömer det vara möjligt att förkorta den föreslagna tiden för samrådsförfarandet till två månader.

Stark tveksamhet till möjligheterna att genom de i propositionen föreslagna åtgärderna få till stånd en önskvärd dämpning av storstädernas tillväxt uttalas i motionen II: 1519, i vilken yrkas avslag på propositionen och föreslås alternativa åtgärder.

Utskottet anser att det i propositionen föreslagna samrådet i lokaliseringsärenden, varigenom ökad information om det regionalpolitiska stödet och om förutsättningarna för lokalisering i olika delar av landet kommer till stånd, är ett lämpligt medel att stimulera företagen till lokalisering utanför storstadsområdena och sålunda åstadkomma en dämpning av expansionen i dessa områden. Den i lagförslaget angivna tiden för samrådsförfarandet är enligt utskottets uppfattning väl avvägd. Samrådet får, som departementschefen anför, ses som en försöksverksamhet, vars effekter i

olika hänseenden måste följas upp. Erfarenheterna härav får visa om det längre fram finns skäl att överväga andra former för att påverka företagens lokaliseringsbeslut. Utskottet tillstyrker alltså det genom propositionen framlagda förslaget till lag om lokaliseringssamråd och avstyrker motionen II: 1519 samt motionerna I: 1304 och II: 1520 i angivna hänseenden. Mot det vid propositionen fogade förslaget till kungörelse har utskottet ingen erinran.

Grunden för samrådsförfarandet skall enligt lagförslaget vara nybyggnad eller annan åtgärd med lokaler som kräver byggnadslov. I motionerna I: 1306 och II: 1518 uttalas att det bör vara möjligt att lägga flera omständigheter till grund för krav på samråd. Särskild vikt fästs vid den sysselsättningsökning som kan beräknas följa av de av företagen planerade åtgärderna. Motionärerna anser att nästa års riksdag bör föreläggas förslag till ändring av reglerna för lokaliseringssamrådet i detta hänseende.

Utskottet anser liksom motionärerna att sysselsättningseffekten av planerade åtgärder är den omständighet som i första hand har intresse från lokaliseringspolitisk synpunkt. Även departementschefen ger uttryck för en sådan bedömning men anser samtidigt att betydande administrativa fördelar kan vinnas genom en anknytning till byggnadsåtgärder såsom grund för lokaliseringssamråd. Erfarenheter av systemets tillämpning säges få utvisa om möjligheter kan yppa sig att komplettera anmälningsskyldigheten med hänsyn till beräknad sysselsättningsökning. Utskottet ansluter sig till departementschefens bedömning och avstyrker alltså det nu behandlade yrkandet i motionerna I: 1306 och II: 1518.

Det genom propositionen framlagda lagförslaget ger Kungl. Maj:t en fullmakt att förordna om samrådsskyldighet i den omfattning det är påkallat från regionalpolitisk synpunkt. Detta innebär att de närmare avgränsningarna av samrådsskyldigheten får bestämmas av Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande. I motionerna I: 1306 och II: 1518 betecknas det såsom fel från demokratins utgångspunkter att ge Kungl. Maj:t en sådan fullmakt. Motionärerna godtar i och för sig de riktlinjer för avgränsning av samrådsskyldigheten som redovisas i propositionen men anser att framtida ändringar i systemet bör beslutas av riksdagen och att föreskrifter härom bör införas i den föreslagna lagen.

Den föreslagna lagen tillhör den gemensamma lagstiftningens område. Härav följer att framtida ändringar i lagen inte kan komma till stånd på annat sätt än genom samstämmigt beslut av Konung och riksdag. Ett stadgande av den innebörd som avses i motionerna kan därför inte införas i lagen. En begränsning av den fullmakt som ges Kungl. Maj:t får tekniskt komma till uttryck genom att i lagtexten intas materiella föreskrifter berörande samrådsskyldighetens avgränsning i olika hänseenden. Något yrkande härom har inte framförts i motionerna. Av utskottets ställningstagande ovan till den föreslagna lagen följer att utskottet anser den fullmakt som ges

Kungl. Maj:t lämpligt avgränsad. Utskottet avstyrker alltså motionerna I: 1306 och II: 1518 i nu behandlad del.

I propositionen redovisar departementschefen några huvudlinjer som han anser böra vara vägledande vid utnyttjande av den fullmakt att närmare avgränsa samrådsskyldigheten som enligt lagförslaget ges Kungl. Maj:t. Dessa huvudlinjer avser geografisk och sektoriell avgränsning samt närmare angivande av de byggnadslovskrävande åtgärdernas beskaffenhet och omfattning. De riktlinjer som departementschefen angivit har tagits upp till diskussion i vissa av motionerna.

Vad gäller den geografiska avgränsningen framhåller departementschefen som sin utgångspunkt att samråd bör komma till stånd inom de mest expansiva områdena där den spontana lokaliseringsbenägenheten är påfallande stor. Mot ett alltför stort område, inom vilket samrådsskyldighet skall gälla, anges emellertid flera praktiska skäl tala. Med hänsyn bl. a. härtil avses samrådssystemet till en början tillämpas endast inom de tre storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö, där enligt statsmakternas uttalanden den starka tillväxten bör dämpas. I motionerna I: 1305 och II: 1521 förordas en utvidgning av detta område till att omfatta även starkt expansiva stadsregioner i storstädernas omedelbara influensområde. Motionärerna anser en sådan utvidgning vara en förutsättning för att systemet skall få de avsedda regionalpolitiska effekterna.

Utskottet har ingen erinran mot den i propositionen angivna geografiska avgränsningen av samrådet och avstyrker alltså motionerna. På grundval av erfarenheter av systemet kan givetvis justeringar av denna avgränsning sedermera behöva aktualiseras.

Avgränsningen av de byggnadslovskrävande åtgärdernas beskaffenhet och omfattning diskuteras i olika avseenden i propositionen. Vad gäller åtgärdernas omfattning talar enligt departementschefen praktiskt administrativa skäl för att en enhetlig ytgräns fastställs i ett inledande skede i avvaktan på erfarenheter av samrådsförfarandet. Undersökningar inom inrikesdepartementet säges tala för att en enhetlig minsta ytgräns mellan 300 och 500 m² skulle leda till en ärendevolym som medger reella lokaliseringssamtal. I motionerna I: 1304 och II: 1520 betonas vikten av att samrådsförfarandet framstår som meningsfullt för företagen. Antalet fall där samrådet inte fyller någon funktion, dvs. då endast mindre investeringar är aktuella, säges därför böra så långt möjligt begränsas. Motionärerna anser att samrådskravet bör inskränkas till att gälla investeringar med en yta av minst 600 m² med en beräknad sysselsättningsökning av minst 25 personer.

Utskottet finner liksom motionärerna det vara angeläget att lokaliseringsområdet uppfattas som meningsfullt av de berörda företagen. Vad motionärerna anfört synes dock inte ge vid handen att den i propositionen

angivna minsta ytgränsen skulle vara olämplig från denna synpunkt. Hur än avgränsningen görs torde det, som departementschefen anför, inte kunna undvikas att anmälningsskyldigheten kommer att omfatta fall där samrådet inte fyller någon funktion. Detta torde dock vara endast en mindre olägenhet för de berörda företagen eftersom samrådet i sådana fall bör kunna ske mycket enkelt. Utskottet avstyrker alltså de nu behandlade motionsyrkandena.

Den i lagförslaget nämnda lokaliseringsmyndigheten föreslås i propositionen bli arbetsmarknadsstyrelsen. Samrådsärendena avses inom verket handläggas av en särskild delegation, bestående av minst sju ledamöter och sammansatt av företrädare för staten, kommunerna, näringslivet och arbetstagarerna. I motionerna I: 1304 och II: 1520 uttalas att de berörda tjänstemännen vid lokaliseringsmyndigheten får bedömas ha de bästa förutsättningarna för att ge företagen erforderlig information. Motionärerna finner det osannolikt att delegationen kan bidra med ytterligare betydelsefull information. De kräver att i delegationen bör ingå experter på lokal- och regionalpolitiska frågor.

Den i propositionen föreslagna delegationen är enligt utskottets mening ett lämpligt forum för handläggning av samrådsärenden inom lokaliseringsmyndigheten. Självfallet bör, som departementschefen framhåller, sakkunskap i olika frågor av betydelse för samrådsverksamheten bli representerad i delegationen. Någon anledning till initiativ från riksdagens sida i anledning av angivna motionsyrkanden föreligger enligt utskottets mening inte.

I delegationen för samrådsärenden avses som nämnts skola ingå företrädare för bl. a. kommunerna. I motionerna I: 1306 och II: 1518 betonas i anslutning till vad vissa remissinstanser anfört vikten av att regionala och kommunala instanser får största möjliga inflytande i samrådsförfarandet, särskilt i den mån det berör det egna länet eller den egna kommunen. Motionärerna önskar en närmare prövning av möjligheterna härtill.

Departementschefen redovisar utförligt de olika vägar på vilka länsstyrelser och kommuner avses få tillfälle att ta del i behandlingen av samrådsärenden. Enligt utskottets uppfattning kan det med hänsyn härtill förutses att syftet med motionärernas hemställan kommer att bli tillgodosett.

En särskild aspekt på samrådsförfarandet är frågan om sekretessbeläggning av handlingar med anknytning till samrådsärenden. Departementschefen uttalar härom bl. a. att, om företagen skall kunna agera med önskvärd öppenhet mot lokaliseringsmyndigheten, handlingar som rör anmälande företags eller sammanslutnings affärs- eller driftförhållanden måste sekretessbeläggas. Till sådana handlingar hör bl. a. protokoll som lokaliseringsmyndigheten för vid överläggningar under samrådets gång

och som kan innehålla uppgifter om företags förutsättningar att förlägga sin verksamhet till alternativa orter. Sekretessfrågan tas upp till diskussion i motionerna I: 1306 och II: 1518, i vilka den synpunkten framförs att ett samrådsförfarande bakom lyckta dörrar måste befaras få en begränsad lokaliseringspolitisk effekt. Motionärerna anser att lokaliseringsmyndighetens inställning i lokaliseringsärenden bör anges i protokoll som är offentliga.

Ett realiserande av motionärernas förslag skulle enligt utskottets mening inverka negativt på möjligheterna att få till stånd öppna och förtroendefulla överläggningar mellan företagen och lokaliseringsmyndigheten. Utskottet avstyrker därför det nu behandlade motionsyrkandet.

Ett par påpekanden i anslutning till den föreslagna lagen görs i motionerna I: 1304 och II: 1520. Motionärerna önskar att syftet med samrådsförfarandet skall klargöras och anges i lagtexten. Vidare förordar de en precisering i lagtexten av vilka handlingar som en anmälningsskyldig skall behöva lämna lokaliseringsmyndigheten. Motionärerna yrkar inte på några omedelbara ändringar i det föreliggande lagförslaget utan begär att deras synpunkter i nämnda hänseenden skall ges Kungl. Maj:t till känna.

Enligt utskottets uppfattning framgår syftet med lokaliseringssamråd klart av vad som anförs i propositionen. Något behov av att ange detta i lagtexten synes inte föreligga. Utskottet anser det inte heller lämpligt eller möjligt att i lagtexten ange erforderliga handlingar på det sätt motionärerna avser. Någon anledning att befara något missbruk av den möjlighet lagen ger lokaliseringsmyndigheten att infordra uppgifter av den anmälningsskyldige finns enligt utskottets mening inte. Utskottet avstyrker alltså det nu behandlade motionsyrkandet.

Den upplysnings- och rådgivningsverksamhet i lokaliseringsfrågor som för närvarande bedrivs med inriktning på näringslivet samt de former för samråd mellan myndigheter och näringsliv i ärenden av detta slag som nu tillämpas redovisas i propositionen, varvid bl. a. behandlas det samarbete som år 1969 inleddes mellan regeringen och Sveriges industriförbund i syfte att åstadkomma en intensifiering av den lokaliseringspolitiska verksamheten. I motionerna I: 1306 och II: 1518 understryks i anslutning härtill att detta samarbete berör endast de stora företagen. Motionärerna anser det angeläget att även de mindre och medelstora företagens organisationer bereds tillfälle att samverka med staten på det regionalpolitiska området.

Att även de mindre och medelstora företagen spelar en viktig roll i strävandena att genom lokaliseringspolitiska åtgärder främja en regional utjämning är enligt utskottets mening uppenbart. Redan nu görs från olika statliga och kommunala organs sida insatser för att i samverkan med sådana företag åstadkomma etableringar på orter där så anses önskvärt. Man kan enligt utskottets mening inte utgå från att en fortsatt utbyggnad

av samarbetet mellan staten och de mindre och medelstora företagen på det lokaliseringpolitiska området bör ske i de former motionärerna avser. Att dessa företags vilja till medverkan på detta område kommer att tas till vara på den statliga såväl som den kommunala sidan får anses ställt utom tvivel. Någon särskild framställning till Kungl. Maj:t i anledning av motionsyrkandet synes inte erforderlig.

Frågan huruvida det föreslagna systemet med lokaliseringssamråd kan väntas få tillräcklig effekt i dämpande riktning på tillväxten i storstadsområdena ställs i motionerna I: 1306 och II: 1518. Motionärerna anser att ytterligare åtgärder kan komma att visa sig nödvändiga, varför en beredskap att tillgripa sådana bör skapas. De avser därvid ett system med etableringskontroll, innefattande krav på etableringstillstånd eller en särskild investeringsavgift, och begär en utredning om en lämplig utformning av ett sådant system.

Enligt utskottets bedömning kommer det i propositionen föreslagna samrådsförfarandet att få lokaliseringpolitiska effekter, vilka i olika avseenden bör följas upp. Erfarenheterna av detta system, vilket nu får ses som en försöksverksamhet, får sedan avgöra om det finns skäl att överväga andra former för att påverka företagens lokaliseringsbeslut. Utskottet anser det dock inte erforderligt att riksdagen nu tar något initiativ till utredningsverksamhet enligt motionärernas förslag.

Frågan om regionalpolitikens målsättning berörs i motionerna I: 1306 och II: 1518, vari uttalas att en sådan målsättning inte fastställts. Motionärerna anser det inte möjligt att nu ange ett i detaljer preciserat regionalpolitiskt program för hela landet. De anser dock att en viljeinriktning bör anges genom att riksdagen uttalar att det är angeläget att regionalpolitiken inriktas på »ett så långt möjligt decentraliserat samhälle».

Utskottet har tidigare i år (utl. nr 40) behandlat det förslag till målformulering för regionalpolitiken som nu åter framförs. Utskottet anförde då bl. a. att det angivna uttrycket »ett så långt möjligt decentraliserat samhälle» pekade hän mot en samhällsstruktur som radikalt avviker från den nuvarande. Betydande restriktioner måste gälla för decentraliseringssträvandena om resultatet inte i viktiga hänseenden skall komma att avvika från vad som anses önskvärt enligt allmänt vedertagna värderingar, vilka motionärerna inte satt i fråga. Utskottet kan sålunda inte rekommendera att riksdagen gör ett uttalande av den innebörd som föreslås i motionerna. Ett sådant uttalande synes för övrigt inte heller ha något klart samband med den nu aktuella propositionen.

I motionen II: 1519, vari yrkas avslag på propositionen, framförs förslag till alternativa åtgärder för att begränsa storstädernas tillväxt och styra investeringar till regioner med sysselsättningsproblem. Motionärerna föreslår att riksdagen skall besluta om generellt förbud mot nylokaliseringar och utvidgningar i storstadsregionerna samt ge Kungl. Maj:t be-

myndigande att lämna föreskrifter om tillämpningen av ett sådant förbud. Av de ställningstaganden som utskottet ovan gjort följer att utskottet inte kan tillstyrka motionärernas förslag. Påpekas bör att ett förbud av angivet slag inte torde kunna utfärdas annat än i form av en lag. Motionärernas krav på en skyndsamt utredning rörande utformningen av ett system för en allmän investeringsstyrning finner utskottet inte heller skäl att tillstyrka.

Hemställan

Med åberopande av vad här anförts hemställer utskottet

- A. att riksdagen med avslag på
 - a) motionen II: 1519 i ifrågavarande del och
 - b) motionerna I: 1304 och II: 1520 i ifrågavarande deldels antar det vid propositionen nr 154 fogade förslaget till lag om lokaliseringssamråd,
 - dels vad beträffar det genom propositionen framlagda förslaget till kungörelse som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anført därom;
- B. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser begäran om förslag rörande sysselsättningsökning som grund för lokaliseringssamråd;
- C. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser formerna för beslut om ändringar i systemet med lokaliseringssamråd;
- D. att riksdagen avslår motionerna I: 1305 och II: 1521 om den geografiska avgränsningen av samrådsmyndighetens skyldighet;
- E. att riksdagen avslår motionerna I: 1304 och II: 1520 såvitt de avser viss begränsning av skyldigheten att anmäla byggnadsåtgärd för lokaliseringssamråd;
- F. att riksdagen avslår motionerna I: 1304 och II: 1520 såvitt de avser sammansättningen av lokaliseringsmyndighetens delegation för samrådsärenden;
- G. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser kommunala och regionala organs medverkan vid lokaliseringssamråd;
- H. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser begäran om förslag rörande offentliggörande av beslut av lokaliseringsmyndigheten;
- I. att riksdagen avslår motionerna I: 1304 och II: 1520 såvitt de avser syftet med samrådsförfarandet och uppgiftsskyldighetens omfattning;

K. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser medverkan i regionalpolitiskt samarbete av de mindre och medelstora företagens organisationer;

L. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser utredning rörande etableringskontroll;

M. att riksdagen avslår motionerna I: 1306 och II: 1518 såvitt de avser uttalande om regionalpolitikens inriktning;

N. att riksdagen avslår motionen II: 1519 i övrigt.

Stockholm den 24 november 1970

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle (s)*, Åke Larsson (s), Lundin (s), Strandberg (m), Larfors (s), Annerås (fp), Thorsten Larsson (cp)* och Brundin (m);

från andra kammaren: herrar Regnéll (m), Franzén i Motala (s), Börjesson i Glömminge (cp), Rask (s), Haglund (s), Fridolfsson i Rödeby (s), Stridsman (cp) och Hyltander (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. beträffande utskottets hemställan under A

av herrar *Strandberg, Brundin* och *Regnéll* (alla m), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke som börjar på s. 9 med orden »Utskottet anser att» och slutar på s. 10 med orden »utskottet ingen erinran» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Enligt utskottets uppfattning föreligger ett behov av att företag och myndigheter i ökad utsträckning utbyter information i lokaliseringsfrågor. Om företagen får information om de regionalpolitiska stödformerna, om samhällets intentioner beträffande den regionalpolitiska utvecklingen och om förutsättningarna för lokalisering i olika delar av landet kan de få ett bättre underlag än eljest för att bedöma fördelar och nackdelar med olika lokaliseringsalternativ. Det genom propositionen framlagda förslaget till samrådsförfarande kan enligt utskottets mening vara en metod att tillgodose det angivna informationsbehovet. Systemet kan också tänkas

bidra till en jämnare regional utveckling inom näringslivet. Det är emellertid angeläget att samrådet inte onödigtvis medför en försening av företagens planerade investeringar. Tiden för samrådsförfarandet bör därför begränsas till två månader. Samrådsverksamheten får, som departementschefen anför, ses som en försöksverksamhet, vars effekter i olika hänseenden måste följas upp. Utskottet tillstyrker alltså det genom propositionen framlagda förslaget till lag om lokaliseringssamråd med den ändring som förordas i motionerna I: 1304 och II: 1520 i angiven del och avstyrker motionen II: 1519 såvitt den avser avslag på propositionen. Mot det vid propositionen fogade förslaget till kungörelse har utskottet ingen erinran.»;

dels att utskottet under A bort hemställa

»A. att riksdagen med avslag på motionen II: 1519 i ifrågavarande del och med bifall till motionerna I: 1304 och II: 1520 i ifrågavarande del

dels för sin del antar det vid propositionen nr 154 fogade förslaget till lag om lokaliseringssamråd med den lydelse av 2 § som framgår av vad som i *bilaga 1* till detta utlåtande betecknas som *utskottets förslag*,

dels vad beträffar det genom propositionen framlagda förslaget till kungörelse som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört därom;»

2. *beträffande utskottets hemställan under B*

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 10 som börjar med orden »Utskottet anser liksom» och slutar med orden »motionerna I: 1306 och II: 1518» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet anser liksom — — — (= utskottet) — — — beräknad sysselsättningsökning. Enligt utskottets uppfattning visar erfarenheterna från motsvarande samrådsförfarande i Norge att det bör vara möjligt att komplettera anmälningsskyldigheten på detta sätt. Frågan bör skyndsamt prövas, lämpligen av lokaliseringsutredningen, varefter förslag bör föreläggas nästa års riksdag. Utskottet tillstyrker alltså det nu behandlade yrkandet i motionerna I: 1306 och II: 1518.»;

dels att utskottet under B bort hemställa

»B. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del hos Kungl. Maj:t hemställer

om förslag rörande sysselsättningsökning som grund för lokaliseringssamråd i enlighet med vad utskottet ovan anfört;»

3. *beträffande utskottets hemställan under C*

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke som börjar på s. 10 med orden »Den föreslagna lagen» och slutar på s. 11 med orden »nu behandlad del» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Den föreslagna lagen — — — (= utskottet) — — — Kungl. Maj:t lämpligt avgränsad. Det nu behandlade yrkandet i motionerna I: 1306 och II: 1518 kan utskottet alltså inte tillstyrka. Utskottet kan emellertid uttala sin anslutning till syftet med motionärernas förslag. Utskottet finner det sålunda angeläget att riksdagen delges information om den närmare utformningen i praktiken av systemet med lokaliseringssamråd och om erfarenheterna härav. Riksdagen bör också på lämpligt sätt få tillfälle att yttra sig i anledning av eventuella framtida beslut av Kungl. Maj:t rörande ändringar i systemet med lokaliseringssamråd. Vad utskottet här anfört bör riksdagen ge Kungl. Maj:t till känna som sin mening.»;

dels att utskottet under C bort hemställa

»C. att riksdagen i anledning av motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört angående formerna för beslut om ändringar i systemet med lokaliseringssamråd;»

4. *beträffande utskottets hemställan under D*

av herrar *Annerås* (fp) *Thorsten Larsson* (cp), *Börjesson* i Glömminge (cp), *Stridsman* (cp) och *Hyltander* (fp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 11 som börjar med orden »Utskottet har ingen» och slutar med orden »sedermera behöva aktualiseras» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet anser liksom departementschefen att samrådsskyldigheten i första hand bör gälla inom de tre storstadsregionerna. Om tillräckliga effekter skall kunna uppnås bör dock, som motionärerna föreslår, skyldigheten redan från början gälla även inom starkt expansiva stadsregioner i storstädernas omedelbara influensområde. De negativa praktiska verkningarna av en sådan utvidgning kan enligt utskottets mening inte bli betydande och bör inte tillmätas avgörande vikt. Vad utskottet här anfört bör riksdagen ge Kungl. Maj:t till känna som sin mening.»;

dels att utskottet under D bort hemställa

»D. att riksdagen med bifall till motionerna I:1305 och II:1521 som sin mening ger Kungl. Maj:t till kända vad utskottet ovan anfört angående den geografiska avgränsningen av samrådsskyldigheten;»

5. beträffande utskottets hemställan under E

av herrar *Strandberg*, *Brundin* och *Regnéll* (alla m), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke som börjar på s. 11 med orden »Utskottet finner liksom» och slutar på s. 12 med orden »nu behandlade motionsyrkandena» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet finner liksom motionärerna det vara angeläget att lokaliseringssamrådet uppfattas som meningsfullt av företagen. Anmälningsskyldigheten bör anpassas med hänsyn härtill. Mindre väsentliga omändrings- och utbyggnadsinvesteringar bör sålunda inte kräva anmälan eftersom i sådana fall en lokalisering till annan ort sällan är ett realistiskt alternativ. Den av motionärerna föreslagna minsta ytgränsen — 600 m² — förefaller utskottet lämpligt avvägd. Den bör kombineras med krav på en sysselsättningsökning med minst 25 personer till följd av investeringen. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen ge Kungl. Maj:t till kända som sin mening.»;

dels att utskottet under E bort hemställa

»E. att riksdagen med bifall till motionerna I:1304 och II:1520 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till kända vad utskottet ovan anfört angående begränsning av anmälningsskyldigheten för lokaliseringssamråd;»

6. beträffande utskottets hemställan under F

av herrar *Strandberg*, *Brundin* och *Regnéll* (alla m), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 12 som börjar med orden »Den i propositionen» och slutar med orden »utskottets mening inte» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Ett huvudsyfte med samrådsförfarandet måste enligt utskottets mening vara att ge de berörda företagen bästa möjliga information som underlag för deras beslut. Detta informationsbehov torde bäst kunna tillgodoses genom de sakkunniga tjänstemännen vid lokaliseringsmyndigheten. Utskottet ifrågasätter liksom motionärerna behovet av den föreslagna delegationen. Om den inrättas bör expertinslaget i densamma göras starkare än vad som avses enligt propositionen.»;

dels att utskottet under F bort hemställa

»F. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1304 och II: 1520 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört angående sammansättningen av lokaliseringsmyndighetens delegation för samrådsärenden;»

7. *beträffande utskottets hemställan under G*

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 12 som börjar med orden »Departementschefen redovisar utförligt» och slutar med orden »att bli tillgodosett» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet delar den av motionärerna redovisade uppfattningen om betydelsen av regionala och kommunala organs medverkan i lokaliseringssamråd. Behovet härav har klart kommit till uttryck vid remissbehandlingen av departementspromemorian. Departementschefen anger olika metoder för att möjliggöra en sådan medverkan. Utskottet anser emellertid med hänsyn till frågans vikt att det finns skäl att särskilt pröva hur de här berörda instanserna skall beredas bästa möjligheter att aktivt ta del i lokaliseringssamråd.»;

dels att utskottet under G bort hemställa

»G. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört angående kommunala och regionala organs medverkan vid lokaliseringssamråd;»

8. *beträffande utskottets hemställan under H*

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 13 som börjar med orden »Ett realiserande av» och slutar med orden »nu behandlade motionsyrkandet» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet anser liksom motionärerna att tillräckliga skäl för att sekretessbelägga lokaliseringsmyndighetens inställning i de speciella lokaliseringsärendena inte har anförts. En förhållandevis stor krets av personer kommer under alla förhållanden att få kännedom om myndighetens beslut. Med hänsyn härtill och till vikten av att samrådsförfarandet har avsedda effekter tillstyrker utskottet motionärernas förslag.»;

dels att utskottet under H bort hemställa

»H. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del hos Kungl. Maj:t hemställer om förslag rörande offentliggörande av beslut av lokaliseringsmyndigheten i enlighet med vad utskottet ovan anfört;»

9. *beträffande utskottets hemställan under I*

av herrar *Strandberg, Brundin och Regnéll* (alla m), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 13 som börjar med orden »Enligt utskottets uppfattning» och slutar med orden »nu behandlade motionsyrkandet» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet ansluter sig till motionärernas uppfattning beträffande behovet av vissa preciseringar i lagtexten i syfte att bl. a. begränsa utrymmet för en godtycklig behandling från lokaliseringens sida av de anmälningsskyldiga.»;

dels att utskottet under I bort hemställa

»I. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1304 och II: 1520 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört angående syftet med samrådsförfarandet och uppgiftsskyldighetens omfattning;»

10. *beträffande utskottets hemställan under K*

av herrar *Strandberg* (m), *Annerås* (fp), *Thorsten Larsson* (cp), *Brundin* (m), *Regnéll* (m), *Börjesson* i Glömminge (cp), *Stridsman* (cp) och *Hylltander* (fp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke som börjar på s. 13 med orden »Att även de» och slutar på s. 14 med orden »synes inte erforderlig» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Utskottet anser liksom motionärerna att samverkan i lokaliseringsfrågor mellan staten och näringslivet inte får begränsas till att avse endast de större företagen. Företrädare för de mindre och medelstora företagen har uttalat sitt intresse för att medverka i detta samarbete. Detta intresse bör enligt utskottets uppfattning tas till vara av statsmakterna. Det fortsatta samarbetet mellan staten och näringslivet på det lokaliseringspolitiska området bör därför omfatta även de mindre och medelstora företagens organisationer.»;

dels att utskottet under K bort hemställa

»K. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anfört angående medverkan i regionalpolitiskt samarbete för de mindre och medelstora företagens organisationer;»

11. beträffande utskottets hemställan under L

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 14 som börjar med orden »Enligt utskottets bedömning» och slutar med orden »enligt motionärernas förslag» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Systemet med lokaliseringssamråd är en metod att påverka företagens lokaliseringsbeslut, som försöksvis bör prövas. Om en tillräcklig dämpning av expansionen i stockningsområden inte kan uppnås härmed måste dock statsmakterna vara beredda att vidta ytterligare åtgärder. Ett system med etableringskontroll, innefattande krav på etableringstillstånd eller en särskild etableringsavgift, är därvid, som motionärerna framhåller, vad som närmast kan komma i fråga. För att statsmakternas handlingsberedskap på detta område skall säkras bör utformningen av ett sådant system övervägas, lämpligen av lokaliseringsutredningen.»;

dels att utskottet under L bort hemställa

»L. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del hos Kungl. Maj:t hemställer om utredning rörande etableringskontroll i enlighet med vad utskottet ovan anfört;»

12. beträffande utskottets hemställan under M

av herrar *Thorsten Larsson, Börjesson* i Glömminge och *Stridsman* (alla cp), vilka ansett

dels att i utskottets yttrande det stycke på s. 14 som börjar med orden »Utskottet har tidigare» och slutar med orden »nu aktuella propositionen» bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

»Det är enligt utskottets mening att beklaga att förutsättningar ännu inte föreligger för att precisera ett regionalpolitiskt program för hela landet, innefattande bl. a. en riksplanering i fråga om fördelning av resurser och utvecklingsmöjligheter mellan olika regioner. Utskottet anser dock liksom motionärerna att riksdagen bör ange en viljeinriktning genom att göra det i motionerna föreslagna uttalandet.»;

* *dels* att utskottet under M bort hemställa

»M. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1306 och II: 1518 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj: till känna vad utskottet ovan uttalat om regionalpolitikens inriktning».

2 § förslaget till lag om lokaliseringssamråd*(Kungl. Maj:ts förslag)**(Utskottets förslag)***2 §**

Den som planerar — — — som gjort anmälan.

Myndigheten skall utfärda bevis om att samrådsskyldigheten fullgjorts. Sådant bevis skall utfärdas senast *fyra* månader efter det anmälan gjordes hos myndigheten, om den anmälningsskyldige begär det. Myndigheten får dock förlänga denna tid med högst ett år, om den anmälningsskyldige vägrar att lämna nödvändiga uppgifter eller på annat sätt uppenbart undandrager sig att medverka i samrådet.

Den som planerar — — — som gjort anmälan.

Myndigheten skall utfärda bevis om att samrådsskyldigheten fullgjorts. Sådant bevis skall utfärdas senast *två* månader efter det anmälan gjordes hos myndigheten, om den anmälningsskyldige begär det. Myndigheten får dock förlänga denna tid med högst ett år, om den anmälningsskyldige vägrar att lämna nödvändiga uppgifter eller på annat sätt uppenbart undandrager sig att medverka i samrådet.